

въ София отъ 1498 г. се споменаватъ две парчета платове отъ Бруса на обща сума 312 аспри¹⁾).

Общо взето коприненитѣ платове се продавали въ твърде ограничено количество. Тѣ не били достъпни за българското население. Дори нѣмаме никакви сведения тѣ да сж бивали пласирани въ други градове освенъ въ София. Дубровчанитѣ сж внасяли въ българскитѣ земи и т. н. атлази (gasi). Най-голѣмиятъ пазаръ за тия скъпи платове билъ Цариградъ, главното стоварище на стоки произходящи отъ Флоренция, Венеция и други италиянски републики презъ 15 и 16 в. Първо мѣсто между тѣхъ заемала Флоренция, гдето твърде рано се развила специална индустрия за по-скъпи и по-люксови платове. Презъ 1338 г. въ града имало вече 200 работилници съ годишно производство около 80,000 парчета платъ. Тридесетъ години следъ това броятъ на работилницитѣ се увеличилъ съ още 100²⁾).

Въ единъ докладъ, съхраняванъ въ архива на библиотеката Викторио Емануеле въ Римъ, се даватъ подробни сведения за връзкитѣ между Цариградъ и Флоренция презъ 1529 г. Флорентийскитѣ посланикъ Фускани, при завръщането си въ отечеството, е успѣлъ да опише въ подробности, какъвъ пазаръ имали флорентийскитѣ стоки въ турската столица и другитѣ страни. Следъ като описва голѣмото производство на вълнени платове, което достигало до 100,000 топа въ годината, посланика казва, че Цариградъ билъ най-голѣмия пазаръ за тѣхъ³⁾. Сжщо, въ държавния архивъ въ Флоренция е запазено едно дълго писмо, изпратено презъ 1578 г. отъ Цариградъ до Госканския дукъ въ Флоренция. Въ него се съобщаватъ голѣми подробности за търговията съ платове на цариградския пазаръ и специално за пласирането на флорентийска манифактура⁴⁾.

Наредъ съ платоветѣ, приготвявани отъ испанска вълна, Флоренция пласирала въ българскитѣ земи още голѣмо количество атлази, които не срещали никаква конкуренция. До края на 17 в. дубровчанитѣ, които били единственитѣ посредници въ този вносъ, пласирали въ Турция само флорентийски атлази.

Рести продавалъ флорентийски атласи още отъ самото начало на своето заселване въ София. Най-първо нему сж изпращани всѣкакви цвѣтове отъ тѣзи платове, за да ги даватъ въ даръ на турски власти, особено, когато трѣбвало да се издействуватъ нѣкои облаги или да се отстранятъ пречки въ търговията на дубровчанитѣ⁵⁾. Въ неговата тър-

¹⁾ „... due pezze de panno li die in Brussa lo quale mi costano aspri trecento et dodeci“. Test. т. 27 f. 61.

²⁾ Cibrario, L'economie politique du moyen âge. т. I стр. 254. Това се потвърждава и отъ други извори. Вж. забел. 3.

³⁾ „... in Fiorenza sono l'arti in tanta grandezza et... inanzi all'ultima guerra et poste(?) cento milla panni l'anno di quelli ch'essi chiamano Garbi che si fanno di lana spagniolla cosi vendono scudi 25 la pezze de i quali ancora ne spediscono a Constantinopoli panni 14 milla l'anno et il resto spediscono in Fiorenza et anco per Roma, Napoli et altri luoghi fanno apresso da quatro in cinque milla altri panni...“ Fond. Gesuit. Ms. № 150 fol. 53 v°.

⁴⁾ Stroz. т. 32 Lettera di Jacopo Mormorai al Gran Duca, da „Pera, il di XX di X-bre 1578.

⁵⁾ Lett. e com. т. 35 f. 145, 151 v°, 158.